
THE STUDENT SCIENTIFIC SESSION - A FORM FOR MOTIVATING THE STUDENTS FROM THE PROFESSIONAL FIELD "HEALTH CARE" FOR SCIENTIFIC AND RESEARCH ACTIVITY

Hristina Milcheva

Trakia University, Faculty of Medicine, Stara Zagora, Bulgaria, hristina.milcheva@trakia-uni.bg

Kremena Miteva

Trakia University, Faculty of Medicine, Stara Zagora, Bulgaria, kremena.miteva@trakia-uni.bg

Zdravka Atanasova

Trakia University, Faculty of Medicine, Stara Zagora, Bulgaria, zdravka.atanasova@trakia-uni.bg

Marina Kireva

Trakia University, Faculty of Medicine, Stara Zagora, Bulgaria, marina.kireva.20@trakia-uni.bg

Abstract: In recent decades, scientific and research activity in the field of health care has developed significantly. It is regulated by the legal framework in Bulgaria, in the Regulations of the Medical Universities and in the requirements for accreditation of the "Health Care" professional field. The participation of students in scientific and research activities is one of the approaches to maintain, increase and expand the theoretical knowledge and practical skills necessary to provide quality health care.

The purpose of the study is to investigate the desire and motivation of nursing students and midwives to participate in various forms of scientific and research activity, and their satisfaction with a Student Scientific Session under the Scientific Forum Project at the Health Care Department of the Faculty of Medicine in Trakia University.

Material and methods: analysis of scientific literature and Project documentation, survey method, statistical and graphic methods.

Results and Discussion: The student scientific session was attended by 33 nursing and midwifery students studying at the Faculty of Medicine, Trakia University. The most active is the participation of midwives. Approximately 1/3 of all students in the specialty participated in the scientific session. 17 reports with different topics from the field of health care were presented. The relative proportion of reports by nursing students was 8%. The survey found relatively highest satisfaction of the participants in the following aspects: organization of the event; forum atmosphere; an opportunity to introduce themselves and communicate with their colleagues. More than half of those surveyed would participate in similar scientific forums again. The motives for participating in scientific forums are different: an opportunity to exchange experience with colleagues; need to improve; desire to be certified. The Student Scientific Forum contributes to increasing the awareness of the participants about the philosophy, practical aspects, innovations and scientific achievements in the field of nursing and midwifery care.

Conclusions: The periodic holding of student scientific forums helps to increase the motivation for scientific and research activities, as well as the activity and creativity of students in learning.

Keywords: research activity, motivation, satisfaction

СТУДЕНТСКАТА НАУЧНА СЕСИЯ – ФОРМА ЗА ПРИВЛИЧАНЕ И МОТИВИРАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ “ЗДРАВНИ ГРИЖИ“ ЗА НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Христина Милчева

Тракийски университет, Медицински факултет, Стара Загора, България, hristina.milcheva@trakia-uni.bg

Кремена Митева

Тракийски университет, Медицински факултет, Стара Загора, България, kremena.miteva@trakia-uni.bg

Здравка Атанасова

Тракийски университет, Медицински факултет, Стара Загора, България zdravka.atanasova@trakia-uni.bg

Марина Кирева

Тракийски университет, Медицински факултет, Стара Загора, България, marina.kireva.20@trakia-uni.bg

Резюме: През последните десетилетия научно-изследователската дейност (НИД) в областта на здравните грижи претърпява сериозно развитие. Нормативно е регламентирана със законовата уредба в България, в Правилниците на Медицинските висши училища и в изискванията за акредитация на професионално

направление „Здравни грижи“. Съществуват разнообразни форми за НИД, които се характеризират с определена специфика по отношение на възможностите, които предоставят и изискванията за участие. Участието на студентите в НИД е един от подходите за поддържане, повишаване и разширяване на теоретичните знания и практи-ческите умения, необходими за осигуряване на качествени здравни грижи. Привличането и мотивирането на студентите за НИД до голяма степен биха предопределили техния професионален път. Цел на настоящото проучване е да се изследват желанието и мотивацията на студентите от специалностите „Медицинска сестра“ и „Акушерка“ за участие в различни форми на НИД, и удовлетвореността им от проведената Студентска научна сесия в рамките на Проект за научен форум в Катедра „Здравни грижи“ на Медицински факултет в Тракийски университет. Материал и методи: анализ на научна литература и на документацията по Проекта, анкетен метод, статистически и графични методи. Резултати и обсъждане: В студентската научна сесия участваха 33 студенти от специалностите "Медицинска сестра" и „Акушерка“ в Медицински факултет, Тракийски университет. Най-активно е участието на акушерките. Приблизително 1/3 от всички обучавани по специалността участваха в научната сесия. Представени бяха 17 доклада с различна тематика от областта на здравните грижи. Относителният дял на докладите на студенти от специалност „медицинска сестра“ е 8%. Проведеното анкетно проучване установи относително най-висока удовлетвореност на участниците в следните аспекти: организация на събитието; атмосфера на форума; възможност да се представят и да общуват с колегите си. Повече от половината от изследваните биха участвали отново в подобни научни форуми, но все още не малка част се колебаят. Мотивите за участие в научни форуми са различни: възможност за обмяна на опит с колегите си; необходимост да се усъвършенстват; желание да се сертифицират. Изводи и заключение. Студентският научен форум допринесе за повишаване информираността на участниците, относно философията, практическите аспекти, иновациите и научните постижения в областта на сестринските и акушерските грижи. Периодичното провеждане на студентски научни форуми спомага за повишаване на мотивацията за НИД, както и активността и креативността на студентите в обучението.

Ключови думи: научно-изследователска дейност, мотивация, удовлетвореност

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Научно-изследователската дейност (НИД) в професионално направление „Здравни грижи“ бележи своето начало в първите години на ХХI век в резултат на глобалните реформи в медицинското образование и европейските изисквания (Сълева М. и съавтори, 2022 г.).

През последното десетилетие НИД в областта на здравните грижи претърпява сериозно развитие. От предизвикателство тя се превръща в елемент на професионалната дейност за преподавателите и възможност за професионалното им израстване. Нормативно е регламентирана със Закон за висшето образование, Закон за развитие на академичния състав, Правилниците и Критериите и изискванията за акредитация на професионално направление „Здравни грижи“ в Медицинските висши училища (МВУ).

Съществуват разнообразни форми за НИД, които се характеризират с определена специфика по отношение на възможностите, които предоставят и изискванията за участие. Участието на студентите в НИД е един от подходите за поддържане, повишаване и разширяване на теоретичните знания и практическите умения, необходими за осигуряване на качествени здравни грижи. Мотивацията за научно-изследователска дейност до голяма степен би предопределила техния професионален път.

Според В. Миленкова „модерното университетско образование трябва да представлява единство на обучение и изследване. Включването на студентите в него е важно, защото: повишава придобиваната от тях квалификация и професионалните им умения; допринася за усвояване на компетентности чрез „правене“; формира нагласа за учене и усвояване на нови неща. Чрез изследователската работа: студентите стават по-активни и заинтересовани от обучението; прилагат на практика наученото от лекции и упражнения *Миленкова, 2019).

В изследване на Сълева М. и колектив (2022) се посочва, „че над 100 медицински сестри и акушерки в България са защитили дисертации в областта на здравните грижи. Провеждането на научни изследвания в клиничната практика е необходимо условие за осигуряване на качествени и научно-обосновани грижи, съответстващи на повишените изисквания на пациентите“. (Сълева М. и съавтори, 2022 г.).

Академичното развитие на българските медицински сестри и акушерки е предизвикателство, свързано с придобиване на нови професионални компетенции. Нагласите и мотивацията на студентите за участие в НИД са необходимо условие за усвояване на нови професионални знания, които биха гарантирали за в бъдеще качеството на извършваните дейности в реалната практика. М. Сълева и съавтори споделят, „че препоръките на СЗО и Американската асоциация на колегите за медицински сестри са в насока за обучение по НИД, което да започне в базовото им образование“ (Сълева М. и съавтори, 2021).

Провеждането на научни изследвания в областта на здравните грижи от преподавателите – медицински сестри и акушерки е регламентирано с Наредба 1 от 2011 г. . Според Колева Г.,и съавтори, (2018) „Утвърждаването на научния статут на медицинската сестра и акушерката ще позволи решаването на задачи от тяхната компетентност в областта на здравеопазването, внедряване на научно-доказани дейности в практиката, както и тяхното популяризиране (Колева Г.,и съавтори, 2018). Важността на научните изследвания в педагогическата дейност на преподавателите оказва влияние върху процеса на преподаване и усвояването на знания от студентите.

В проучване на бакалаври и следдипломни студенти, избрани от осем различни дисциплини в университета в Обединеното кралство, студентите са включени в структурирани дискусии за ефектите от изследователската дейност на преподавателя върху обучението на студентите. В допълнение към „общите“ ползи от изследванията, идентифицирани от двете групи, следдипломните студенти подчертават значението на значимостта (интерес, уместност и полезност) на изследванията на преподавателите за съдържанието на тяхното обучение (Roger Lindsay, и съавтори, 2002).

2. ЦЕЛ НА НАСТОЯЩОТО ПРОУЧВАНЕ

Да се изследва мотивацията на студентите от специалностите „Медицинска сестра“ и „Акушерка“ за участие в различни форми на НИД, и удовлетвореността им от проведената Студентска научна сесия в рамките на Проект за научен форум в Катедра „Здравни грижи“ на Медицински факултет в Тракийски университет.

3. МАТЕРИАЛ И МЕТОДИ

Анализ на научна литература и на документацията по Проекта, анкетен метод, интервю, статистически и графични методи. Проведена бе анонимна анкета (on line google forms) сред 55 студенти от специалностите "Медицинска сестра" и „Акушерка“ в Медицински факултет, Тракийски университет.

4. РЕЗУЛТАТИ И ОБСЪЖДАНЕ

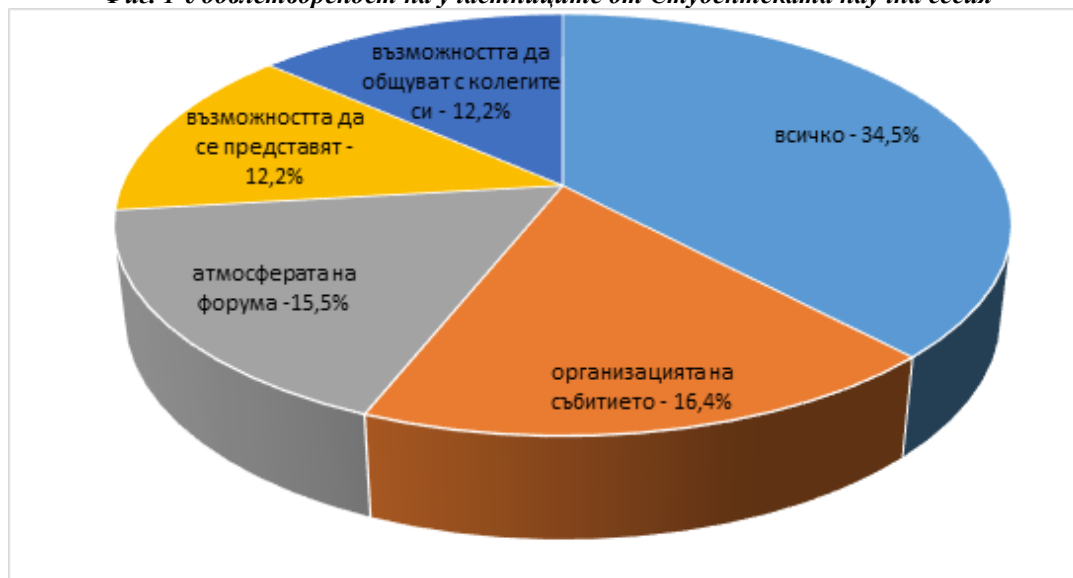
В студентската научна сесия участваха 33 студенти от специалностите "Медицинска сестра" и „Акушерка“ в Медицински факултет, Тракийски университет. Най-активно бе участието на акушерките (31,8% от обучаващите се към момента по специалността), които представиха 17 доклада с различна тематика от областта на здравните грижи. Презентациите на докладите предизвикаха голям интерес у техните колеги. Участниците получиха Сертификати. Комисия от преподаватели излъчи студентите с най-добро представяне на докладите, за което те получиха Грамоти и награди. Два доклада на студенти от специалност "Медицинска сестра" са публикувани в списание "Здравни грижи".

От анкетираните студенти 87% са с висока степен на удовлетвореност от проведената Студентска научна

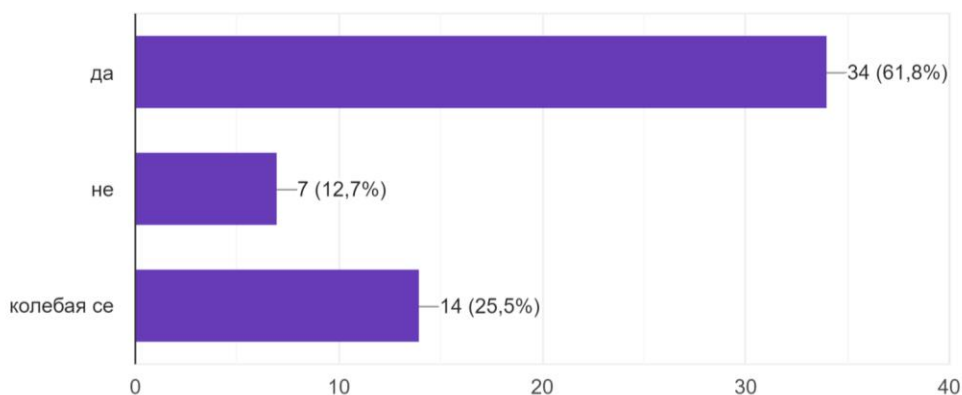
сесия. По отношение на това какво е харесало на участниците, отговорите са разнородни: всичко им е харесало (34,5%); организацията на събитието (16,4%); атмосферата на форума (15,5); възможността да се представят и да общуват с колегите си (12,2%) (Фиг.1).

Фиг. 1 Удовлетвореност на участниците от Студентската научна сесия

Повече от половината от изследваните (61,8%) биха участвали отново в подобни научни форуми. Приблизително $\frac{1}{4}$ от анкетираните се колебаят. Върху последния резултат влияние оказва процентът анкетирани, но не участвали в Сесията студенти (Фиг.2).

Фиг.2 Желание на анкетираните за участие в научни форуми

Мотивите на студентите за участие в научни форуми са различни: необходимост да се усъвършенстват - 32,7%; възможност за обмяна на опит с колегите си - 30,9%; желание да се сертифицират -9,1%. Процентите с отговори са повече от 100%, тъй като изследваните са посочили повече от една възможност (Фиг.3.)

Фиг. 3 Мотиви за участие в научни форуми

5. ИЗВОДИ И ЗАКЛЮЧЕНИЕ

- С висока степен на удовлетвореност от проведената Студентска научна сесия са относително висок дял от студентите, което подчертава целесъобразността от организирането и провеждането на подобни научни прояви.
- Приблизително 2/3 от изследваните биха участвали отново в научни форуми.
- Мотивите за участие са разнообразни, като сред водещите са необходимостта да се усъвършенстват и възможността за обмяна на опит с колегите си.
- Студентският научен форум е форма на НИД, която допринесе за повишаване информираността на участниците, относно философията, практическите аспекти, иновациите и научните постижения в областта на сестринските и акушерските грижи.
- Периодичното провеждане на студентски научни форуми би повишило тяхната мотивация за НИД, както и активността и креативността им в обучението.

ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА

Закон за висшето образование (ЗВО), посл. изм. и доп. 2022 г., <https://lex.bg/laws/ldoc/2133647361>

Закон за развитие на академичния състав (ЗРАС), посл. изм. и доп. 2022 г.,
<https://lex.bg/laws/ldoc/2135680028>

Колева, Г., Д. Георгиева, И. Христова. (2018). Нагласи и отношение на професионалистите по здравни грижи за продължаващо обучение и научна дейност. Сп. Здравни грижи, бр. 1, 28-34.

Критерии за програмна акредитация на професионално направление/ специалност от регулираните професии в съответствие с ESG- част 1 (1-10) и по смисъла на чл.78, ал.3 от ЗВО, (Стандарт 5.2), НАОА,
https://www.neaa.government.bg/images/OA-PA-PN/Kriterij_PN_SRP.pdf

Миленкова, В. (2019). Участие на студентите в изследователски дейности: състояние и специфики, Електронно научно списание Реторика и комуникации, ISSN 1314-4464, Институт по реторика и комуникации, София, <http://rhetoric.bg>

Наредба № 1 за професионалните дейности, които медицинските сестри, акушерките, асоциираните медицински специалисти, зботехниците и здравните асистенти могат да извършват по назначение или самостоятелно, МЗ, посл. изм. и доп. ДВ. бр.61/2022,
https://www.mh.government.bg/media/filer_public/2022/08/05/naredba-izmdop-naredba1-2011.pdf

Правилник за прилагане на Закона за развитието на Академични състав в Република България, Приет с ПМС № 202 от 10.09.2010 г., посл.промяна 2019 г., <https://lex.bg/laws/ldoc/2135696665>

Roger Lindsay, Rosanna Breen & Alan Jenkins (2002) Academic Research and Teaching Quality: The views of undergraduate and postgraduate students, *Studies in Higher Education*, 27:3, 309-327, DOI: 10.1080/03075070220000699

Сълева, М., Александрова - Янкуловска, С., & Драганова, М. (2022). Научните интереси в дисертациите на медицинските сестри и акушерките в България, сп. Здравни грижи.

Сълева, М., & Александрова – Янкуловска, С. (2021). Научно-изследователската дейност на медицинските сестри и акушерките – една нова реалност и необходимост“, сп. Асклепий, XVII.